

RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR BYDEL SØNDRE NORDSTRAND (2020 – 2024)

Bakgrunn:

Etter Alkoholloven skal alle kommuner utarbeide en ruspolitiske handlingsplan. I Oslo kommune utarbeider bydelene hver sin handlingsplan. Bydel Søndre Nordstrand sin Ruspolitiske handlingsplan gikk til 2013. I 2018 vedtok Byrådet en strategisk plan for rusfeltet i Oslo kommune. Strategien bygger på et bredt utarbeidet kunnskapsgrunnlag, som også Bydel Søndre Nordstrand har deltatt i. Som en forlengelse av strategien har bydelene fått i oppdrag å utarbeide ruspolitiske handlingsplaner som er i tråd med ny strategi.

Bydel Søndre Nordstrand har valgt å lage en forenklet ruspolitisk handlingsplan, hvor vi tar utgangspunkt i de mål og forventninger som er gitt til bydel gjennom strategisk plan for rusfeltet i Oslo kommune, jf. Byrådssak 158/18. Handlingsplanen er derfor organisert etter de tre strategiene Byrådet har skissert for å oppnå målene i den strategiske planen for rusfeltet i Oslo. For informasjon om status på dette feltet viser vi til Helhetlig russtatistikk 2018/2019, utarbeidet av Velferdsetaten.

Mål for Byrådets strategiske plan for rusfeltet i Oslo:

- Færre innbyggere utvikler rusproblemer
- Innbyggere med rusproblemer får bistand ut fra sine behov til å leve et meningsfylt liv

Strategier for å oppnå målene i Byrådets strategiske plan for rusfeltet i Oslo:

- Forebyggingsoffensiv for å hindre at rusproblemer oppstår
- Tidlig innsats når rusproblemer oppstår og hjelp til å komme ut av rusproblemene

- Økt livskvalitet ved rusproblemer

Forebyggingsoffensiv for å hindre at rusproblemer oppstår i bydel Søndre Nordstrand

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
Alle ungdommer skal føle tilhørighet til bydelen	Bydelen jobber tettere med de frivillige arenaene og skolene i bydelen, med mål om å styrke barn og unges eierskap til tiltakene og kontakten mellom alle involverte grupper	Avdeling oppvekst og nærmiljø SaLTo	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle barn og ungdom får faktabasert kunnskap om rusmidler og rusmidlers virkninger	Tilby Osloskolens rusforebyggende program på alle bydelens skoler	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle barn og ungdom skal ha tilgang til lavterskel psykososiale tjenester	Tilby lavterskel psykososiale tjenester for barn og ungdom	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Tydelig ansvar i bydelen for oppfølging av bekymringer knyttet til barn og ungdom vedrørende kriminalitet og rus	Benytte etablert SaLTo samarbeid, samt sikre kjennskap til rutine for oppfølging av bekymringer om rus og hvor man får hjelp for barn og ungdom i bydelen	SaLTo Avdeling oppvekst og nærmiljø	01.01.2021	Påbegynt	Lav
Alt oppsøkende arbeid rettet mot ungdom er kvalitetssikret	Følge Oslostandard for oppsøkende arbeid rettet mot utsatt ungdom,	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav

	utviklet i regi av Uteseksjonen og bydelene				
Alle som jobber med barn og ungdom har kompetanse og kunnskap på hvordan håndtere bekymring om forhold som kan lede til, eller være forårsaket av rusproblemer	Tilby opplæring om forebygging av rus for alle som jobber med barn og ungdom i bydelen	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle som jobber med personer 60 + har kompetanse og kunnskap på hvordan håndtere bekymring om forhold som kan lede til, eller være forårsaket av rusproblemer	Tilby opplæring om forebygging av rus for alle ansatte i bydelen som jobber med målgruppen 60 +	Avdeling helse, omsorg og mestring	01.08.2021	Ikke påbegynt	Middels

Tidlig innsats når rusproblemer oppstår og hjelp til å komme ut av rusproblemer i bydel Søndre Nordstrand

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
------------	---------------	------------------	--------------	---------------	---------------

Alle som henvender seg for hjelp ved rusproblemer får tilbud om bistand	Tilby samtale og avklaring til alle som henvender seg med bekymring for eget og andres rusproblem	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle ansatte prioriterer tid til direkte arbeid med folk, og reduserer tid på saksbehandling	Ansatte bruker tid med bruker for kartlegging, råd og veiledning. Brukere med behov for langvarig og koordinert tjenester får vedtak om oppfølging	NAV Søndre Nordstrand	01.03.2021	Ikke påbegynt	Middels
Alle ansatte innhenter samtykkeerklæring for å kunne samarbeide med pårørende, fastlege og spesialisthelsetjeneste	Avklare ønsker om etablering av pårørendesamarbeid ved kartlegging av nye brukere	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
	Kontinuerlig avklare med bruker om det er ønskelig med kontakt mellom bydel, pårørende og behandlere				
Alle personer og familier med rusproblemer får muligheten til å delta i selvhjelpsgrupper og organisere seg i brukerorganisasjoner	Ansatte har god oversikt over relevante brukerorganisasjoner og selvhjelpsgrupper, og anbefaler disse til brukere og pårørende	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle pårørende, også barn, skal systematisk		NAV Søndre Nordstrand	01.01.2021		Lav

spurt om hva som kan virke avlastende og støttende for dem	Tilrettelegge for selvhjelpsgrupper og pårørendearbeid på Værestedet (pr tid ikke etablert), Broa og UngArena ved behov.	Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø		Ikke påbegynt	
Det er tilrettelagt for lavterskel møteplasser for pårørende					
Alle som mottar tjenester for sitt rusproblem, har én fast kontaktperson i bydelen	Voksne personer som mottar oppfølging for sitt rusproblem, har én kontaktperson ved NAV	NAV Søndre Nordstrand	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
	Barn og ungdom som mottar oppfølging for sitt rusproblem har sin kontaktperson i Kriminalitetsforebyggende team	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle med behov får tilbud om Hasjavvenningsprogram (HAP) i bydelen	Tilby hasjavvenningsprogram (HAP) til alle ungdommer som går på ruskontrakter og mottar bevisstgjøring-, og motivasjonssamtaler	Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Alle sårbare brukergrupper, som personer med psykiske lidelser, lettere psykisk	Alle ansatte som kommer i kontakt med sårbare brukergrupper har fokus på rusproblematikk og agerer med tiltak ved behov	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav

utviklingshemming og eldre hjemmeboende, får oppfølging ved mistanke om et mulig rusproblem					
---	--	--	--	--	--

Økt livskvalitet ved rusproblemer i bydel Søndre Nordstrand

Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Status	Risiko
Flere brukere med utfordringer knyttet til rus og psykiske helse skal bo i bydel, og ikke på institusjon	Etablere bo—nærmiljøbaser flere steder i bydelen	NAV Søndre Nordstrand, Avdeling helse, omsorg og mestring	01.10.2021	Ikke påbegynt	Høy
	Tilby Boplan som virkemiddel for å få annen bolig til brukere som bor på institusjon				
	Tilby egnet bolig i bydel, enten med bemanning, tilgang til bemanning eller tilstrekkelig oppfølging				
Den enkeltes opplevelse av livskvalitet dokumenteres, og brukes i endrings og mestringsarbeidet	Ta i bruk tilbakemeldingsverktøy, som FIT eller HEVD, for å sikre brukermedvirkning og avklare om oppfølgingen gir ønsket effekt	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	01.08.2021	Delvis påbegynt	Middels
	Samarbeide med				

	spesialisthelsetjenestene om basiskartlegging slik den er beskrevet i Pakkeforløp for Psykisk Helse og Rus (PPHR)				
Innføre frisklivstilbud til personer med rusproblemer	Etablere "Værested" for personer med rusproblemer, hvor det tilbys lavterskel helsehjelp og skadereduserende tiltak med søkelys på ernæring og aktivitet	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring	01.08.2021	Forsinket	Høy
Vektlegge bruk av sosialt entreprenørskap, innovasjon og samskapning i utviklingen av nye tjenester på rusfeltet	Invitere inn ideelle og frivillige organisasjoner for samskapning og utvikling av tilbudet på Værestedet	NAV Søndre Nordstrand	01.12.2021	Forsinket	Høy
Tjenestene legger til rette for egeninnsats og tilgang til «likemenn» og deltakelse i selvhjelpsgrupper	Invitere inn aktuelle brukerorganisasjoner for samskapning og utvikling av tilbudet på Værestedet, samt oppfordre brukerne til å deltakelse i brukerorganisasjonene	NAV Søndre Nordstrand	01.12.2021	Forsinket	Høy
Personer med rusproblemer skal tilbys aktiviserings- og	Sikre bruk av Supported Employment (SE) i arbeidet med arbeidsinkludering for målgruppen,	NAV Søndre Nordstrand	01.01.2022	Ikke påbegynt	Middels

opplæringstiltak som fremmer overgang til arbeid	gjennom egen Jobbspesialist på NAV for denne målgruppen.				
Erfaringskompetanse og erfaringskonsulter skal i større grad skal tas i bruk i endrings- og mestringsarbeidet	Ta i bruk erfaringskonsulenter i flere tjenester	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	01.01.2022	Ikke påbegynt	Middels
Utrede ulike måter å organisere bo-oppfølging på, slik at tjenestene også kan være tilgjengelige utenfor ordinær arbeidstid	Tilby fleksibelt ambulant oppfølgingstjeneste utover ordinær arbeidstid, slik at flere kan bo i egen bolig	NAV Søndre Nordstrand	01.10.2021	Ikke påbegynt	Høy
Få på plass avtale med OUS for utvikling av FACT	Tilby FACT team i samarbeid mellom bydel og Søndre Oslo DPS	NAV Søndre Nordstrand	Kontinuerlig	Påbegynt	Lav
Ha rutiner for systematisk evaluering av alvorlige hendelser og dødsfall med tanke på læring og forebygging	Etablere rutiner for evaluering av alvorlige hendelser og dødsfall med tanke på læring og forebygging	Bydelsoverlege (ikke fått svar fra bydelsoverlegen)	01.08.2021	Ikke påbegynt	Middels

Alle ansatte som jobber med rus i bydelen skal kontinuerlig utvikle sin kompetanse og kunnskap	Arrangere tverrfaglig fagforum én gang i året for ansatte som jobber med rus i bydelen	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	01.08.2021	Ikke påbegynt	Middels
Sikre verdige boforhold for alle rusmisbrukere, særlig dem uten fast bopel (UFB).	Kartlegge og rapportere omfanget og årsaken av tilfeller hvor bydelen selv henvender seg til andre bydeler, eller om rusmisbrukere UFB for akutt bolig	NAV Søndre Nordstrand Avdeling helse, omsorg og mestring Avdeling oppvekst og nærmiljø	Kontinuerlig	Ikke påbegynt	Middels
	Bydelen tar initiativ til at rusmisbrukere UFB raskt og smidig får akutt bolig og styrker samarbeidet mellom bydelene om dette				